

С.Р. Гуцул
Робоча книга

УКРАЇНСЬКА АВТОКЕФАЛЬНА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА

Серія Церковних Служб на великі свята

СЛУЖБА
НА
РІЗДВО ХРИСТОВЕ,
НОВОРІЧНИЙ МОЛЕБЕН
І
НА
ХРИЩЕННЯ ГОСПОДНЕ

Генеральне Церковне Управління УАПЦ у В. Брітанії

Лондон — 1964

*д. Європейські Протестантські
Відомості, 16 літо/71 р.*

УКРАЇНСЬКА АВТОКЕФАЛЬНА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА

Серія Церковних Служб на велики свята

**СЛУЖБА
НА
РІЗДВО ХРИСТОВЕ,
НОВОРІЧНИЙ МОЛЕБЕН
І
НА
ХРИЩЕННЯ ГОСПОДНЕ**

Генеральне Церковне Управління УАПЦ у В. Брітанії

Лондон — 1964

З БЛАГОСЛОВЕНСТВА
Його Високопреосвященства
Високопреосвященнішого

НІКАНОРА

Митрополита Української Автокефальної
Православної Церкви

Передрук з видання Церковного Управління УАПЦ в Еслінгені
1946 року.

З друкарні Української Видавничої Спілки
200, Liverpool Rd., London, N.1. Tel.: NORth 6266/7

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

(25 грудня / 7 січня)

Всенічна служба починається Великим Повечір'ям з літією. Поблагословивши, священик обкладжує вівтар і всю церкву, а читець читає велике повечір'я. З нами Бог... співаємо. Після 1-го трисвятого — тропар, а після 2-го — кондак Різдва Христового. По прочитанні Великого славослов'я входимо на літію, а хор співає.

Стихири на літії, гл. 1:

Небо й земля, по слову пророка, нехай сьогодні веселяться,* ангели й люди нехай духовно радіють,* бо з'явився тілесно Бог тим, що в тіні й темряви пробували,* від Діви народившись;* прийняли його вертеп і ясла,* проповідують пастухи про чудо,* волхви зі сходу дари приносять,* а ми грішними устами хвалу Йому, як ангели, принесім.* Слава Богові на небі й на землі спокій,* бо прийшов сподіваний народами* і спас нас від неволі ворожої.

Слава і нині... гл. 1:

Небо й земля сьогодні з'єдналися,* бо Христос народився.* Сьогодні Бог на землю прийшов,* а чоловік на небо зійшов.* Сьогодні за для спасіння чоловіка став видимий тілом Той, що по природі невидимий е.* Через те й ми, прославляючи Його, виголосимо:*

Слава Богові на небі й на землі спокій,* бо все це подало нам пришестя Твоє,* Спасе наш, слава Тобі.

Стихири на стиховні, гл. 2:

Величне й преславне чудо сьогодні сталося:*

Діва народжує, й утроба не зотліває,* ангели з пастухами славлять, і ми з ними співаємо:*

Слава Богові на небі й на землі спокій.

Слава і нині... гл. 4.

У вертепі оселився Ти, Христе Боже,* Тебе ясла прийняли,* пастухи й волхви Тобі покло-

нилися.* Тоді і проповідь пророків здійснилася,* і ангельські сили здивувалися виспівуючи і промовляючи.* Слава народженню Твоюому, Єдиний Чоловіколюбче.

На благословенні хлібів тропар гл. 4 тричі:

Різдво Твое, Христе Боже наш,* увесь світ осяяло світлом пізнання,* бо ним ті, що звіздам служили,* від звізді навчилися* Тобі, Сонцю Праведному, поклонятися* і визнавати, що Ти є схід з неба,* Господи, слава Тобі.

У Т Р Е Н Я

Після 1-ої кафизми — сіdalnyi гл. 1:

Задля нас, Довготерпеливий Спасе, покладений був Ти в ясла, з волі своєї, як немовлятко, а пастухи з ангелами заспівали Тобі, виголошуочи: Слава й хвала Христу Богові нашему, що народився на землі й піdnis до неба істоту людську.

Поліслей і величання:

Величаемо Тебе,* Життяподавче Христе,* що за-для нас нині тілом народився* від Непорочної і Пречистої Діви Марії.

Приспів: Викликніть Господеві, всі на землі,* оспівуйте славу Імені Його,

Мала ектенія і сіdalnyi гл. 4:

Прийдіть, вірні подивімось, де народився Христос, далі підемо за волхвами, східнimi царями, куди йде звізда. Тому, Кого там повсякчас оспівують ангели, кому пастухи грають на сопілках, і ми достойну пісню виголосимо, промовляючи: слава на небі Тому, що народився сьогодні від Діви у вертепі, у Вифлеемі юдейському.

Антифон I, гл. 4: Від молодості моєї...

Прокимен, гл. 4: Із Себе раніш від зірниці по-
родив Я Тебе. Клявся Господь
і не розкається.

Євангелія Матв. зач. 2 (1,18-25).

Після Євангелії: Слава...: Все сьогодні сповни-
лося радісно,* Христос народився у Вифлеемі.
І нині: Все сьогодні сповнилося...

Помилуй мене, Боже... і стихира, гл. 6.

Слава Богові на небі і на землі спокій.* Нині приймає Вифлеєм Того, Хто є вічно з Отцем,* нині ангели дитяtko народжене, як Бога, вихваляють.* Слава Богові на небі й на землі спокій,* над людьми Боже змилування

КАНОН гл. I.

Пісня 1.

Ірмос: Христос народжується — славте.* Христос з небес — зустрічайте,* Христос на землі — величайтесь.* співай Господеві, вся земля,* і весело заспівайте, люди,* Він бо прославився. Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Того, що став тлінним через свою провину, хоч створений був до Бога подібним, але до краю занапастив себе і відійшов від вищого божественного життя, знову відроджує Премудрий Творець, він бо прославився.

2. Як побачив Творець загибель чоловіка, що руками своїми створив, приходить, прихиливши небеса, і всю його істоту на Себе приймає, дійсно втіливши від Божественної Чистої Діви, Він бо прославився.

3. Бувши мудрістю, словом і силою, Сином Отця і сяйвом Його, Христос Бог, таємно від усіх сил, скільки їх є понад всім світом і на землі, ставши чоловіком, нас відродив, Він бо прославився.

Катафасія: Христос народжується...

Пісня 3.

Ірмос: Надвічно від Отця народженному нетлінно Синові,* що в останній час безіменно від Діви тілом народився,* Христу Богові, виголосьмо:*

Святий Ти, Господи, що нашу могутність підніс. Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Адам земний, що прийняв був чисту душу, але через спокусу від жінки підпав тлінню, побачивши Христа, народженого від Діви, виголошує: Святий Ти, Господи, що за-для мене став подібним до мене.

2. Ти, Христе, що принизив Себе, щоб подібним бути до смертного тілом чоловіка, Ти, що через єднання з нижчою, ніж Сам, істотою, надав нам достойність божественної природи, що став земним і залишився Богом, Святий Ти, Господи, що нашу достойність підніс.

3. Веселися, Вифлеєме, — царю князів юдових, бо Христос, Пастир Ізраїля, що сидить над херувимами, видимо з тебе вийшов, і, піднеси достойність нашу, над усіма Царем став.

І ПАКОЙ, гл. 8.

Тобі, Немовляткові, що лежав у яслах, що з вірою мудреців призвав, небо принесло початок народів, які здивувалися, побачивши не престол та скіпетр, а крайне убоztво, бо що більш убоге від вертепу? що простіше, ніж пелюшки? але з них засяяло багатство Божества Твого, Господи, слава Тобі.

Пісня 4.

Ірмос: Жезлом із кореня Єсейового і цвітом віднього став Ти, Христе,* коли від Діви, Хвальний, народився,* від гори гаем покритої, прийшов Ти, безтлінний Боже,* тіло прийнявши від незнавшої мужа;* Слава силі Твоїй, Господи.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Христе, про Тебе в старовину Яків пророкував, як про надію, і ось засяяв Ти з покоління Юди, і прийшов, щоб знищити могутність Дамаска і здобутки Самарії, й облуд змінити на вгодну Богові віру. Слава силі Твоїй, Господи.

2. Ти засяяв, Владико, як звізда від Якова, і радощами сповнив мудреців, учнів старовинного пророка Валаама, що зорі досліджували, і прийняв їх одверто, як початок народів, що мали до Тебе прийти. Слава силі Твоїй, Господи.

3. Як дощ на руно і як роса, що падає на землю, так і Ти, Христе, зйшов в утробу Діви. Ефіопія й Фарсис, Арабські й Савські острови, і ті, що володіють землею всією мідійців, припали до Тебе, Спасе. Слава силі Твоїй, Господи.

Пісня 5.

Ірмос: Ти, як Бог спокою й Отець щедрот,* послав до нас Ангела великої ради слави Своєї,* що спокій нам подає,* тому ми наставлені до світла Богорозуміння,* з ночі до ранку славословимо Тебе,* Человіколюбче.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Христе, Ти скорився під кесарів наказ, щоб записатися в його піддані, але визволив нас, що були рабами ворога та гріха. Ставши таким же вбогим, як і ми, через це саме з'єднання і спільність. Ти земного чоловіка створив подібним до Бога.

2. Ось Діва як сказано в Старому Письмі, прийняла в утробу і породила тілесного Бога і залишилася Дівою. Отже і ми, грішні, помирившись через Неї з Богом, прославимо Її, вірні, як Істину Богородицю.

Пісня 6.

Ірмос; Іону, як дитину, з утроби своєї викинув морський звір,* якого й прийняв,* а Слово Боже, що вселилося в Діві й тіло прийняло,* вийшло з Неї, залишивши Її нетлінною;* бо як Само нетлінне,* то й Ту, що породила, зберігло нетлінною.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Прийшов до нас, прийнявши тіло, Христос Бог наш, що Його Отець раніше від зірниці з Себе народжує. Хто в Своїй владі тримає небесні сили, Той кладеться в ясла для худоби й пеленами сповівається, але розриває заплутані пута гріхів.

2. З Адамової природи народився і вірним подарований був Син, Мале Дитятко. Але Він є Отець і Владика майбутнього віку і називається Ангелом Великої Ради. Він Бог кріпкий і тримає всі творіння в Своїй владі.

КОНДАК гл. 3.

Діва днесь Найвищого народжує,* а земля вертеп Недосяжному приносить.* Ангели з пастухами прославляють,* а волхви з звіздою подо-

рожують,* задля нас бо народилось немовлятко, Надвічний Бог.

Пісня 7.

Ірмос: Юнаки, що виховані були в побожності,* безбожного наказу не послухались,* і погроз вогнем не злякалися,* але серед полум'я співали: Боже отців, Благословлений Ти.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Пастухи, що грали на сопілках, побачили надзвичайне освітлення, бо їх осяяла слава Господня, і ангел проголосив до них: заспівайте, бо народився Христос, Бог отців, Він благословенний е.

2. Враз як це промовив ангел, небесні воїнства заспівали, слава Егові на небі й на землі спокій, над людьми Боже змиливання, бо засяяв Христос, Бог отців, Він благословенний е.

3. »Що це за слова« сказали пастухи: »ходімо та подивимось на те, що сталося, на Божественного Христа«. Як же прийшли до Вифлеєму, то поклонилися й разом з Породившою заспівали: Боже Благословенний Ти.

Пісня 8.

Ірмос: Образом незбагненного чуда*була росоносна піч,* бо, як вона не спалила юнаків,* так і вогонь божественний — Діви,* що в її утробу ввійшов.* Тому голосно заспіваймо: всі творіння нехай благословляють Господа* і величають Його повіки.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Дочка Вавилонська забирає до себе полонених синів Давидових, але посилає своїх синів, волхвів, з дарами на поклін до Дочки Давидової, що прийняла в Себе Бога. Тому голосно заспіваймо: всі творіння нехай благословляють Господа і величають Його повіки.

2. Не хотіли співати діти Сіону на чужій стороні, в лютій журбі, своїх рідних пісень, занехаявши ліри своєї. Але Христос, що засяяв у Вифлеємі, розвіяв усі грища і веселі співи музичні Вавилонські. Тому голосно заспіваймо: всі тво-

ріння нехай благословляють Господа і величають Його повіки.

3. Одержав Вавилон здобич і награбоване багатство царства Сіонського, але Христос привертає до Сіону скарби царів і волхвів; тому голосно заспіваймо: всі творіння нехай благословляють Господа і величають Його пвіки.

Пісня 9.

Приспів: Величай, душе моя,* чеснішу і славнішу від небесного воїнства Діву Пречисту Богородицю.

Ірмос: Таїнство я бачу дивне і преславне:/* небом — вертеп, престолом херувимським — Діву,* оселю — ясла,* що в них положився Неосяжний Бог,* Його ж оспівуючи,* величаемо.
Приспів: Величай, душе моя, народженого від Діви Бoga.

1. Волхви, як побачили дивний рух надзвичайної нової звізди, що засяяла на небі, догадалися, що народився Христос, Цар, у Вифлеємі за-для спасіння нашого.

Приспів: Величай душе моя, Того, про Кого звізда оповістила волхвів.

2. Коли волхви стали питати: »де народжене дитятко — Цар, що про нього звізда сповістила, бо ми прийшли, щоб вклонитися йому«, то богоборець Ірод у гніві схвилювався, наважившись убити Христа.

Приспів: Величай, душе моя, Чисту Діву й Єдину Богородицю, що породила Христа-Царя.

3. Ірод довідався про час, коли з'явилася звізда, під провідництвом якої волхви у Вифлеємі з дарами покланилися Христу, але направлені нею в свою сторону, вони залишили посorumленим лютого душогубця дітей.

Світильний.

Завітав до нас з неба Спаситель наш, Схід зі сходу, і ми, що перебували в тіні й темряві, знайшли істину, бо від Діви народився Господь.

На »Хваліте« стихири, гл. 1.

1. Веселітесь, праведники,* радійте, небеса,* тремтіть радісно, гори!** Народився Христос.* Сидить Діва, до Херувимів подібна,* і тримає в Своїх обіймах Бога Слово, що тіло прийняв.* Пастухи Народженому дивуються,* волхви Владиці приносять дари,* а ангели співають і виголошують:** Недосяжний Господи, слава Тобі:
2. Богородице Діво, що породила Спаса:** Ти знищила попереднє прокляття Єви* бо стала Матір'ю Божого змилування, носила в своїх обіймах Слово Боже,* що тіло прийняло.* Це тайна, якої не можна зрозуміти. Тільки вірою всі прославляємо Тебе* і разом з Тобою голосно взываемо і виголошуємо: Невимовний Господи, слава Тобі.

Слава Отцю і Синові і Святому Духові:

3. Отець змилувався,* Слово стало тілом* і Діва породила тілесного Бога.* Звізда про це сповіщає, волхви поклоняються,* пастухи дивуються* і всі творіння радуються.

I нині... стихира, гл. 2:

Сьогодні Христос народжується у Вифлеемі від Діви;* сьогодні Безпотковий починається* і Слово втілюється,* небесні сили радуються* і земля з людьми веселиться;* волхви дари приносять,* пастухи про чудо повідають,* а ми повсякчасно виголошуємо: слава Богові на небі й на землі спокій, над людьми Боже змилування.

Велике славослов'я, ектенії і відпуст.

НА ЛІТУРГІЙ.

Антифон 1.

1. Славлю Тебе, Господи, всім серцем моїм* на раді й на зборах праведних.
Молитвами Богородице, Спасе,* спаси нас.
2. Величні діла Господні й видимі для всіх,* хто втішається ними. Молитвами Богородиці...
3. Слава і нині... Молитвами Богородиці...

Антифесн 2.

1. Щасливий чоловік, що боїться Господа,* що любить щиро заповіти Його.

Спаси нас Сине, Божий, що від Діви народився, співаемо Тобі.* Алилуя.

2. Достаток і багатство в домівці Його* і праведність Його буде по віки. Спаси нас, Сине Божий...

3. Слава... Спаси нас, Сине Божий...
І нині... Єдинородний Сине...

Антифон 3.

1. Сказав Господь Господеві моїому: сиди праворуч Мене.

Тропар: Різдво Твое, Христе Боже наш* увесь світ осяяло світлом пізнання* бо ним ті, що звіздам служили* від звізди навчилися* Тобі, Сонцю праведному, поклонятися* і визнавати, що Ти є схід з неба.* Господи, слава Тобі.

2. Доки не подолаю ворогів Твоїх до піdnіжжя ніг Твоїх.

Тропар: Різдво Твое, Христе Боже наш...

Вхідне: Із Себе раніш зірниці Я породив Тебе, клявся Господь і не розкається. **Тропар:** Різдво Твое, Христе.

Кондак: Діва днесь Найвищого народжує,* а земля вертеп Недосяжному приносить.* Ангели з пастухами прославляють,* а волхи з звіздою подорожують,* за-для нас бо народилось немовлятко, Надвічний Бог.

Замість »Святий Боже« співається: Усі ті, що в Христа хрестилися, у Христа зодягнулися. Алилуя. Прокимен, гол. 8: Вся земля нехай поклониться Тобі й заспіває Тобі, нехай же співає Імені Твойому, Найвищий.

Апостол Галат. зач. 209 (4,4-7). Євангелія
Матф. зач. 3 (2,1-12).

Запричастний: Визволення послав Господь народові Свойому.

Відпуст свята.

**СЛУЖБА БОЖА НА 2-Й ДЕНЬ РІЗДВА
ХРИСТОВОГО**
(СОБОР ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ)

На 1-й день Різдва Христового ввечері правиться
ВЕЛИКА ВЕЧІРНЯ.

На »Господи, до Тебе взиваю«, стихири свята, гл. 2.
Прийдіть, прославимо радісно Господа,* святкуючи нині виявлення Божої таємниці:/* перегорожу зруйновано,* вогненне оружжя зникло,* і херувим від дерева життя віdstупив,* і я споживаю райського плоду,* що віднього вигнаний був за неслухняність.* Незмінний бо образ Отця,* образ Його вічності, постать раба приймає,* народившись від Матері Діви й залишившись незмінним,* бо який був, таким і есть, як Бог Істинний;* і чого не було в Ньому, те прийняв, ставши людиною з любови до людей.* Тим то взиваймо: народжений від Діви, Боже помилуй нас. (Двічі).

Слава і нині гл. 2:

Коли єдиний володар Август запанував був на землі,* многовладництво людське припинилося;* а як Ти людиною став, народившись від Діви Пречистої,* многобожжя ідолське знищено було;* единому царству мирському всі землі підлягали,* і в едину владу Божу народи увірували;* записалися люди, як підданці цісаря, по наказу його;* записалися вірні Твоїм Іменем, Боже наш, що людиною став.* Велика милість Твоя, Господи, слава Тобі.

Вхід з кадилом. Прокимен великий, гл. 7: Бог наш на небі й на землі, все що схотів, створив Він. Єктенія: Промовмо всі. Сподоби, Господи, Доповнимо вечірню молитву... Стихири на стиховні свята, гл. 2 (див. на Всенічній службі). По »Нині відпускаеш і Отче наш« — тропар свята: Різдво Твое, Христе Боже наш. Відпуст свята.

На УТРЕНІ по »Бог Господь« — тропар: Різдво Твое, Христе Боже наш (двічі), Слава і нині...

Кондак гл. 8.

Раніш від зорі ранньої від Отця без матері народжений* нині на землі без Отця прийняв тіло від Тебе, Благодатна.* Тому звізда мудрецям благовістує,* а ангели з пастухами прославляють безіменні родини Твої.

На кафизмах сіdalьний свята. Псалом 50. Молитва: Спаси, Боже людей Твоїх... і канон свята (див. на 1-й день Різдва Христового). Чеснішую не співаемо, а 9 пісню з припівами свята. На хваліте стихири Різдву. Славослов'я велике. Єктенії і відпуст.

На ЛІТУРГІЇ по вході: Спаси нас, Сине Боже, що від Діви народився, співаемо Тобі. Алилуя. Святий Боже... і

Прокимен, гл. 3. Пісня Богородиці: Величає душа моя Господа і радіє дух мій в Бозі, Спасі моїм.

Апостол зач. 306 (Євр. 2,11-18). Євангелія Матв. зач. 4 (2,13-23).

Причасний: Визволення послав Господь народові Своїому.

—оо—

НОВОРІЧНИЙ МОЛЕБЕН

Священик: Благословенне Царство...

Чтець: Трисвяте. Отче наш. Господи помилуй 12 раз.,

Слава і нині: Прийдіть, поклонімось тричі і псал 84.

Слава і нині: Алилуя, алилуя, алилуя, слава Тобі Боже (тричі).

ЄКТЕНІЯ:

У спокої Господеві помолімось.

За спокій з неба й спасіння душ наших, Господеві помолімось.

За спокій усього світу і за добрий стан Святих Божих Церков, Господеві помолімось.

За святий храм цей і тих, що з вірою, побожністю та страхом Божим входять до нього, Господеві помолімось.

За Святу Православну Автокефальну Українську Церкву і за Владику Нашого, Високопреосвященішого Митрополита НІКАНОРА, й Владику нашого Преосвященішого Єпископа (ім'я правлячого Єпископа), чесне пресвітерство, у Христі дияконство, за ввесь причет і народ, Господеві помолімось.

За Боголюбиву і Богом бережену, страждучу Матір нашу Україну і всю людність Її, за правлячу владу нашу і усе Христолюбиве військо, Господеві помолімось.

Щоб милостиво нинішню подяку й моління нас, недостойних рабів Твоїх, до пренебесного Свого жертівника прийняти й милосердно помилувати нас, Господеві помолімось.

Щоб благоприємно була молитва наша і щоб прощено нам і всім людям Твоїм всі провини вільні і невільні, в минулому році зле нами заподіяні, Господеві помолімось.

Щоб благословити початок і продовження року цього ласкою чоловіколюбства Свого; часи спокійні, пожиточне повітря й безгрішне життя в здоров'ї з задоволенням дарувати нам, Господеві помолімось.

Щоб одвернути від нас увесь гнів Твій, справедливо на нас за наші гріхи посланий, Господеві помолімось.

Щоб відігнати від нас усі душотлінні пристрасті й тлінні звичаї, страх же Божественний вселити в серця наші для виконання заповідей Його, Господеві помолімось.

Щоб відновити дух справедливости в серцях наших і зміцнити нас у православній вірі й поспішними вчинити до ділання добрих діл і виконання всіх заповідей Його, Господеві помолімось.

Щоб знищити всі ересі й відступства й насадити всюди православ'я й побожність і навернути всіх,

відступивших від правдивої віри, до пізнання Твоєї істини й приєднати їх до Святої Твоєї Православної Церкви, Господеві помолімось.

Щоб визволити Церкву Свою Святу і всіх нас від усякої скорботи, біди, гніву й недолі, і від усіх ворогів видимих і невидимих, здоров'ям же й довголіттям, і спокоєм обдарувати, і ангелів Своїх захистом, вірних Твоїх завжди оборонити, Господеві помолімось.

Заступи, спаси, помилуй, охорони нас, Боже, Твоєю благодаттю.

Пресвяту, Пречисту, Преблагословенну, Славну Владичицю нашу Богородицю і Вседіву Марію зо всіма святыми пом'янувиши, самі себе й один одного і все життя наше Христу Богові віддамо.

Виголос: Бо Тобі належить усяка слава, честь і...

Потім: Бог Господь, на гл. 4. і тропарі:

Ми вдячні недостойні раби Твої, Господи,* за Твої велики добродійства, що подав їх нам.* Славимо Тебе, хвалимо, благословимо, оспівувемо й величаемо Твоє милосердя* і, як раби, з любов'ю взвиваємо до Тебе:/* Доброчинцю й Спасе наш, слава Тобі.

Слава... гл. 2.

Творче всього творіння!/* Ти часи й доби встановив Своєю владою.* Благослови вінець року благости Твоєї, Господи,* охороняючи в спокії людей і місто Твоє молитвами Богородиці,* і спаси нас.

I нині, гл. 1.

Спаси, Господи, людей Твоїх* і благослови насліддя Твоє,* перемогу побожному народові нашому на супротивників подай* і хрестом Твоїм охороняй Церкву Твою.

Священик: Будьмо уважні! Мир усім! Премудрість, будьмо уважні!

Прокимен, гл. 4: Співатиму Господеві, що добро вчинив мені й співаю Імені Господа Вишнього.

Стих: Радіє серце мое за спасінням Твоїм.

Апостол зач. 282 (1 Тимоф. 2,1-7).

Євангелія Луки зач. 13 (4,16-22).

Далі ектенія: Промовмо всі... Господи Вседержителю... Помилуй нас, Боже, з великої милости Твоєї, молимось Тобі, вислухай і помилуй.

Ще молимось за Святіших Вселенських Патріархів Православних, за Православних Єпископів, і за Єпископство Святої Православної Автокефальної Української Церкви і Владику нашого Високопреосвященішого Митрополита НІКАНОРА і Владику нашого, Преосвященішого Єпископа (ім'я правлячого Єпископа) і за все во Христі братство наше.

Ще молимось за Боголюбиву й Богом береженну страждучу Матір нашу Україну і всю людність її в Україні і на чужині сущу і за спасіння їх, за правлячу владу нашу і за все Христолюбиве військо.

Дякуючи зо страхом і трепетом, як раби недостойні, за Твоє милосердя, Спасе і Владико наш, Господи, за Твої добродійства, які щиро подав еси рабам Твоїм, і припадаємо й хвалу Тобі, як Богові, приносимо й щиро взиваємо: визволи від усіх бід рабів Твоїх і завжди, як Милостивий, задовольни добрі бажання всіх нас, щиро молимось Тобі, вислухай і помилуй.

Щоб благословити вінець наступаючого року благостю Своєю й заспокоїти в нас усяку ворожнечу, нелад і міжусобицю; подати ж спокій твердий і щиру любов, доброчинний лад і чеснотливе життя, молимось Всеблагий Господи, вислухай і помилуй.

Щоб подати дощі своєчасні, ранні і пізні, росу плодоносну, вітри міrnі і пожиточні й тепло сонячне, молимось, Всещедрий Господи, вислухай і помилуй.

Щоб не згадати безчисленних беззаконь і лукавих наших діянь, бувших в минулому році й не воздати нам по ділам нашим, але в милості й щедротах пом'януть нас, молимось, Милосердний Господи, вислухай і помилуй.

Щоб згадати Церкву Свою Святу й укріпити їй зміцнити, розширити її заспокоїти її, їй неушкоджену брамами пекла й усіми спокусами видимих і невидимих ворогів непереможну по віки зберегти, молимось, Всеvladний Господи вислухай і помилуй.

Щоб визволитися нам у цей наступаючий рік і у всі дні життя нашого від голоду, мору, землетрусу, вогню, меча, нападу чужинців та громадянської війни й усякої смертносної рани, скорботи їй недолі, молимось, Милосердний Господи, вислухай і помилуй.

Ще молимось за тих усіх, що тут стоять і моляться, за всіх братів і сестер і за всіх християн.

Виголос: Вислухай нас, Боже, Спасителю наш, надіє всіх кінців землі і тих, що в морі далеко, і милостивим будь, Милостивий, до гріхів наших і помилуй нас, бо Ти Милостивий і Чоловіколюбний Бог еси, і Тобі славу віддаємо, Отцю, і Синові, і Святому Духові, нині й повсякчас, і на віки вічні. Амінь.

Священик: Господеві помолімось! І читає голосно молитву:

Владико, Господи Боже наш, джерело життя й безсмертя, всього творіння видимого й невидимого Содітелю, що часи й доби встановив Своєю владою і керуєш усім премудрим і всеблагим Твоїм промислом! Дякуємо за щедроти Твої, що подав еси їх нам у минулому житті нашему. Молимо Тебе, Всещедрий, Господи, благослови вінець наступающего року Твоєю благостю. Подай з висоти добро Твое всім людям Твоїм: здоров'я, спасіння й у всьому добрий успіх. Церкву Твою Святу, Україну нашу і всі міста й краї від всяких злих обставин визволи, спокій і згоду всім даруй, щоб сподобив Тобі, Споконвічному Отцю з Єдинородним Твоїм Сином Всесвятым і Животворчим Твоїм Духом, у Одному Єстестві Славимому Богові, завжди подяку приносити і Пресвяте Ім'я Твое оспіувати.

І виголошує: Слава Тобі Богові, Благодітелю нашему, на вічні вічні!

Хор: Амінь. І співають або Велике славослов'я
»Слава Богові на висоті...« або пісню Св. Амвросія,
епископа Медіоланського:

Тебе, Бога, хвалимо,* Тебе, Господа, визнаємо,*
Тебе, Предвічного Отця,* вся земля величає,*
Тобі всі ангели,* Тобі небеса й усі сили,* Тобі
Херувими й Серафими* безперестанними го-
лосами викликають.* Свят, Свят, Свят Господь
Бог Саваоф,* повні небеса і земля величі хва-
ли Твоєї.* Тебе Преславний Апостольський
Хор,* Тебе пророків хвалить число.* Тебе по
всьому світові ісповідує Свята Церква,* Отця
недовідомої величності,* поклоняємого Твого
Істиного й Єдинородного Сина* і Святого Уті-
шителя Духа.* Ти, Царю слави, Христе,* Ти
Отця предвічний Син еси.* Ти для спасіння
чоловіка,* дівочою утробою не погордив.* Ти
переміг смерти жало,* відкрив еси для вірую-
чих Царство Небесне.* Ти праворуч Бога си-
диш,* у славі Отчій судити прийдеш.* Тебе
просимо, поможи рабам Твоїм,* що їх дорого-
цінною кров'ю викупив еси.* Сподоби з Свя-
тими Твоїми* у вічній славі Твоїй царствува-
ти.* Спаси людей Твоїх, Господи, і благослови
насліддя Твоє,* провадь їх і вознеси їх на
віки.* У всі дні благословимо Тебе* і хвали-
тимемо Ім'я Твое на віки вічні.* Сподоби, Гос-
поди, в цей день від гріху зберегтися нам.*
Помилуй нас, Господи, помилуй нас,* бо ми
надіємось на Тебе.* щоб не посорохитись нам
на віки вічні. Амінь.

Священик: Премудрість! Пресвята Богородице
спаси нас.

І творить відпуст. Після відпусту священик
виголошує многоліття.

СЛУЖБА на ХРИЩЕННЯ ГОСПОДНЄ

НАВЕЧІР'Я ХРИЩЕННЯ ГОСПОДНЬОГО

В Навечір'я Хрищення Господнього відправляються Царські Години. Якщо ж Навечір'я прийдеться в суботу або неділю, то Царські Години відправляються в п'ятницю.

В Навечір'я тоді буває Літургія Св. Іванна Золотоустого в свій час без вечірні. Велика Вечірня відправляється з апостолом і евангелією після Літургії й освячення води. Вел. Вечірня починається, як звичайно. Блажен муж. Вхід з евангелією. По прокимні читаються Паремії (див. стор. 2 і 3) і апостол зач. 143 (1 Кор. 9,19-27). В суботу ж і неділю починаємо зач. 143 від половини (1 Коринт. 10,14). Євангелія Луки, зач. 9 (3,1-18). Далі: Промовмо всі... Сподоби, Господи... Доповнімо вечірню молитву... і по другому виголосі: Нехай буде влада царства Твого... відпуст великий... По відпусті тропар Богоявлення. Літія з Великим Повечір'ям в день свята. Літургія Св. Василя Великого.

Коли ж Навечір'я Богоявлення прийдеться в інші дні, тоді в день свята буває Літургія Св. Іванна Золотоустого, а в саме Навечір'я після царських часів Літургія Василя Великого з Вечірнею.

ЛІТУРГІЯ СВ. ВАСИЛЯ ВЕЛИКОГО З ВЕЧІРНЕЮ

Благословенне Царство... Амінь. Слава Тобі,
Боже наш... Царю Небесний. Трисвяте. Отче
наш, Господи помилуй 12 раз. Слава і нині.
Прийдіть поклонімось... Псал. 103. Велика
ектенія. Господи, до Тебе взиваю, гл. 2.

До Великої ектенії священик править проскомідію, а під час співу »Господи, до Тебе взиваю« покриває Св. Дари і кадить.

Стихири, гл. 2:

Просвітителя нашого,* що просвіщає чоловіка,* побачивши, як Він прийшов христитися,* Предтеча радується душою й жахається,* рукою показує на Нього й людям говорить:/* ось Той, що спасає Ізраїля* і визволяє нас із тління.* О, Безгрішний Христе Боже наш, слава Тобі (двічі).

Слава і нині:

Нахилив Ти Голову до Предтечі,* потрощив Ти голови зміям:/* ставши у воду, всіх просвітив, щоб славити Тебе, Спаса, Просвітителя душ наших.

Вхід з євангелією. Прокимен дня. В п'ятницю великий прокимен: Хто Бог великий...

Паремії: 1). Буття 1,1-13. 2). Вихід 14,15-29.
3). Вихід 15,22-27.

Тропар пророцтва, гл. 5:

Явився на світ Ти, що світ створив, щоб просвітити тих, що в темряві пробували, Чоловіколюбче, слава Тобі.

Приспів: Боже, будь щедрий до нас і благослови нас, яви нам світ Лиця Твоєго і помилуй нас.

Щоб просвітити тих, що в темряві пробували, Чоловіколюбче, слава Тобі.

Слава і нині: Явився на світ Ти, що світ створив, щоб просвітити тих, що в темряві пробували, Чоловіколюбче, слава Тобі.

Паремії: 4). Іисуса Навина 3,7-8,15-17.
5). 4 Царств 2,6-14.
6). Суддів 6,36-40.

Тропар пророцтва гл. 6:

Грішникам і митарям явився Ти, Спасе наш, з великої ласки Твоєї де ж бо мав засяяти світ, тільки не там де пробували люди в темряві, слава Тобі.

Приспів: Господь царствує, одягнувся у величність, одягнувся в силу і опоясався; Він твердо поставив увесь світ, що не здигнеться. Деж бо мав засяяти світ, як тільки не там, де пробували люди в темряві, слава Тобі.

Слава і нині: Знов увесь тропар.

Парамія 7). Ісаї 1,16-29.

Мала ектенія. Виголос: Бо Ти Святий еси, Боже наш... Святий Боже... і прокимен, гл. 3:

Господь просвіта моя і Спаситель мій, кого убоюсь!

Апостол зач. 143 (1 Кор. 9,19-17). Єванг. Луки зач. 9 (3,1-18).

Далі звичайний порядок літургії Василя Великого.

Після заамвонної молитви в церкві буває Велике Освячення Води.

—ооо—

ВЕЛИКЕ ОСВЯЧЕННЯ ВОДИ

Виходимо в притвор храма, співаючи тропарі гл. 8:

Глас Господній лунає на водах, викликаючи:/* підійдіть, прийміть всі,* духа премудрости, духа розуміння,* духа страху Божого,* духа Христа, що з'явився.

Сьогодні освячується природа води,* і розділяється Йордані і повертає течію своєї води,* бачучи Владику, що хреститься.

Як людина, на річку прийшов Ти, Христе Царю,* і поспішаєшся, Милосердний, як раб,* прийняти хрещення із Предтечевих рук за наші гріхи,* Чоловіколюбче.

На голос, що лунав у пустині:/* готовьте дорогу Господню,* — прийшов Ти, Господи, маючи постать раба,* і просив хрещення, гріха не маючи;* бачили Тебе води й жахнулися,* і трепетав Предтеча, і виголосив, промовивши:/* як просвітить свічник Світло,* як покладе руку раб на Владику?/* Освяти воду і мене, Спасе, що взяв гріхи світу.

Перемії: 1). Ісайї 35,1-10. 2) Ісайї 5,1-13.
3). Ісайї 12,3-6.

Прокимен, гл. 3, Господь просвіта моя і Спаситель мій, кого убоюся!

Апостол зач. 143 від половини (1 Кор. 10,1-4).

Євангелія Марка зач. 2 (1,9-11).

У спокої Господеві помолімось.

За спокій з неба і спасіння душ наших, Господеві помолімось.

За спокій усього світу, за добрий стан Святих...

За святий храм цей і тих, що з вірою... За Святу Православну Автокефальну Українську... За Боголюбиву і Богом бережену, страждучу Матір... За місто це, всяке місто і край...

Щоб освятилась вода ця силою й дійством ізцілінням Святого Духа, Господеві помолімось.

Щоб дано було їй благодать визволення, благословення Йорданське силою, дійством ізцілінням Святого Духа, Господеві помолімось.

Щоб знищений був сатана під ногами нашими найскорше і розвіялась усяка спокуса лукава проти нас, Господеві помолімось.

Щоб охоронив нас Господь Бог від усякого підступу ворожого і сподобив нас обітuvаніх благ, Господеві помолімось.

Щоб просвітитися нам світлом розуміння і побожності, Господеві помолімось.

Щоб була вода ця даром освячення на прощення гріхів, на освітлення душі і тіла й на всяку користь гідною. Господеві помолімось.

Щоб приводила вода ця до життя вічного, Господеві помолімось.

Щоб мала вона силу відгонити всякі відступи видимих і невидимих ворогів, Господеві помолімось.

За тих, що братимуть її на освячення домівок своїх, Господеві помолімось.

Щоб послужила вона на очищення душ і тіл усім, хто, з вірою набиратиме і питиме її, Господеві помолімось.

Щоб вислухав Господь Бог голос моління нашого, Господеві помолімось.

Заступи, спаси, помилуй і охорони нас, Боже,
Твоєю благодаттю.

Пресвяту, Пречисту, Преблагословенну, Славну...
Виголос: Бо Тобі належить усяка слава... Амінь.
І священик голосно читає

МОЛИТВУ

Великий Ти, Господи, і дивні діла Твої, і ніяким словом не можливо вповні прославити чудеса Твої (тричі), бо Ти, що з волі Своєї з небуття все привів до буття, у Своїй владі все творіння тримаеш і Твоїм піклуванням упорядковуеш світ. Ти з чотирьох стихій все створив і на чотири частини рік поділив.

Тебе бояться всі сили розумні; Тебе оспівує сонце, Тебе прославляє місяць, перед Тобою стоять зорі, Тебе слухає світло. Ти розіп'яв небо, як шатро, Ти твердо поставив землю на водах: обгородив море піском; Ти розлив повітря для дихання. Ангельські сили Тобі служать, архангельські громади Тобі вклоняються многоокі херувими й шостикрилі серафими навколо Тебе стоять і літають, страхом перед славою Твоєю перейняті.

Бо Ти, Богом бувши Недосяжним, Безпочатковим і Невимовним, прийшов на землю, постать раба прийнявши на себе і ставши подібним до людини; бо нестерпів Ти, Владико, з милосердя Твого, щоб бачити, як мучиться рід людський під дияволом, а прийшов і спас нас. Визнаємо благодать, проповідуємо милість, не втаюємо благодіння, бо людську природу Ти визволив; утробу Діви освятив Ти народженням Твоїм, все творіння оспівує явлення Твое, Ти, Бог наш, на землі з'явився і з людьми жив. Ти Йорданську воду освятив, пославши Духа Твого Святого, і голови зміїв, що там гніздилися, Ти потрошив.

ОТЖЕ НИНІ, ЧОЛОВІКОЛЮБЧЕ, ПРИЙДИ І ПРИШЕСТЯМ СВЯТОГО ДУХА ТВОГО ВОДУ ЦЮ ОСВЯТИ (тричі).

І дай їй благодать визволення, благословення Йорданське. Створи з неї джерело нетління, дар

освячення, знищення гріхів, супротивним силам неприступну, ангельської кріпости повну. Щоб усі, що набиратимуть і питимуть її, одержали очищення душ і тіл, сцілення пристрастів, мали її на освячення домівок і на всяку потребу корисну.

Бо Ти Бог наш, що відновив постарілу через гріх. природу нашу.

Ти Бог наш, що у воді потопив при Ноеві гріх. Ти Бог наш, що через море визволив при Мойсеєві народ єврейський з неволі Єгипетської.

Ти Бог наш, що розколов камінь у пустині й потекли води й напились люди Твої. Ти Бог наш, що водою й огнем одвернув Ізраїля від оманіваалової.

Священик дмухає на воду навхрест тричі, промовляючи оці слова:

ТИ САМ І НИНІ, ВЛАДИКО, ОСВЯТИ, ВОДУ ЦЮ ДУХОМ ТВОЇМ СВЯТИМ (тричі).

Дай же всім, що окроплюватимуться нею і питимуть її, освячення, здоров'я, очищення і благословення.

Спаси, Господи, Матір нашу Україну і всю людність її, правлячу владу і Христолюбиве військо.

Спаси, Господи, і помилуй Святу Православну Автокефальну Українську Церкву. Збережі її під Твоєю покровою в спокої, приверни до Неї всіх ворогів і супротивників. Та подай нам усе, чого просимо за-для спасіння і життя вічного, щоб і природою, і людьми, і ангелами, і всім прославлялось Твое Пресвяте Ім'я з Отцем і Святым Духом, нині й повсякчас і на віки вічні. Амінь

Священик Мир усім! Голови наші перед Господом схилімо! І читає тихо молитву:

Прихили ухо Твое і почуй нас, Господи, що зволив христитися в Йордані, і води освятив, благослови всіх нас, що покірливо вклонили голови свої і сподоби нас освячення Твого через причастя цієї води; і нехай вона буде на здоров'я душ і тіл наших.

Виголос: Бо Ти освячення наше і Тобі славу, вдячність і поклоніння віддаємо з Надвічним Твоїм

Отцем і Пресвятым і Милосердним і Животворчим
Твоїм Духом, нині й повсякчас і на віки вічні.
Амінь.

Далі священик погружає тричі в воду хреста
при співі тропаря, гл. 1:

Коли в Йордані хрестився Ти, Господи,* то
об'явилося поклоніння Тройці,* бо голос Отця
свідчив про Тебе,* улюбленим Сином Тебе
називаючи,* а Дух у вигляді голубинім* ствер-
див слово об'явлене.* Слава Тобі, Христе Бо-
же,* що явився і світ просвітив.

Після освячення води священик при співі тропа-
ря і кондака кропить на 4 боки церкву і людей
і творить відпуст.

Кондак, гл. 4:

Явився еси сьогодні всьому світові,* і світло
Твое, Господи означилось на нас,* що свідомо
славимо Тебе.* Прийшов еси і явився,* Світло
недосяжне.

СЛУЖБА БОЖА НА ХРИЩЕННЯ ГОСПОДНЄ (6/19 січня).

На ВЕЛИКОМУ ПОВЕЧІР'Ї по першому трисвя-
тому співаємо тропар свята, а по другому — кон-
дак. Після Славослов'я: Слава Богу на висоті...
виходимо на літію співаючи

Стихири, гл. 4:

Той, що одягається в світло, як у ризу,* bla-
гозволив за для нас стати подібним до нас,*
і нині покривається струмками Йорданськими,*
не Собі Самому потрібуючи очищення,* але
нам через Себе утворюючи відродження.* О
чудо дивне! Без вогню розварює і знов утворює
без руйнування, і спасає тих, що христяться
в Ім'я Його,* Христос Бог і Спаситель душ
наших.

На стиховні Стихири гл. 6:

Бачучи на Йордані,* як Сонце, що народилось
від Діви,* просить хрещення,* Той, що від
неплідної родився,* свічник ясний,* жахливо
і радісно виголошує до Нього:/* Ти мене освяти,

Владико,* божественним пришестям Твоїм.
На осв'ячені хлібів тропар свята тричі: Коли в
Іордані... (див. освячення води).

—00—

У Т Р Е Н Я.

Після 1-шої кафизми сіdalnyi, гл. 3:
Коли з'явився на Іордані Ти, Спасе, і хрістився
в Іоанна Предтечі, Христе, прийшло свідчення, що
Ти є Син Божий, Безпочатковий, як і Отець; і Дух
Святий на Тебе зійшов; Ним же і ми, просвічені,
виголошуємо: слава Богові, що єсть Свята Тройця.

Після 2-ої кафизми сіdalnyi гл. 5:
Ти, що преславно у світло одягаєшся, покрив
Себе водою Іорданською і в ній обновив Адамову
природу, знівечену через неслухняність, Сине Божий.
Тим Тебе вихвалюємо і святе явлення Твоє
всі прославляємо.

Поліелей і величання: .

Величаемо Тебе, Життяподавче Христе, що за-
для нас нині тілом хрістився від Іоанна у водах
Іорданських.

Приспів 1: Боже будь щедрий до нас* і bla-
гослови нас. Величаемо...

Приспів 2: Боже, світлом Лиця Твоого осяй
нас* і помилуй нас. Величаемо...

Слава і нині: Алилуя тричі. Величаемо...

Мала ектенія і сіdalnyi гл. 4:

Прийдіть, вірні, побачимо, де хрістився Христос,
ходім далі на річку Іордань, на голос Того, що з не-
мовного милосердя свого з рук раба хрещення
приймає, і голосно до Нього взвиваємо: прийшов Ти
й з'явився на Іордані освятив води.

Антифон 1, гл. 4: Від молодості моєї...

Прокімен, гл. 4: Море побачило й побігло, Іор-
дан повернувся назад.

Євангелія Марка зач. 2(1.9-11).

Після 50 псальми Слава, гл. 2:

Все сьогодні нехай радується,* бо Христос з'я-
вився на Іордані.

І нині: теж, Помилуй мене, Боже,... і стихира,

гл. 6:

Бог Слово з'явився тілесно людському родові,*
прийшов христитися в Йордані* й промовив до
Нього Предтеча: як я простягну руку* і при-
торкнуся до голови того, що всім володіє.* Хоча
й од Діви Марії Ти народився, як немовлятко,*
але знаю Тебе, як Бога Надвічного.* По землі
Ти ходиш, хвальний серафиме,* і я, раб, Влади-
ку христити не насміююсь.* Недосяжний
Господи, слава Тобі.

Пісня 1.

Ірмос: Глибини відкрив Бог дно,* і, як по су-
ші, Своїх людей веде,* покривши нею против-
ників.* Кріпкий у боротьбі Господь,* що див-
но прославився.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Адама смертного відроджує струмками Йор-
данськими й голови зміям у самому гнізді трощить
Цар віків, Господь, що дивно прославився

2. Господь, що, як огонь божественний в ут-
робу Діви ввійшов, одягнувшись у тіло земне, обли-
вається Йорданською водою, Він бо прославився.

Ката Васія свята: Глибини відкрив дно...

Пісня 3.

Ірмос: Господь, що кріпость провідникам на-
шим дає* і силу підносить обранців Своїх,*
від Діви народжується,* та йде до хрещення,*
Йому, вірні, виголосимо:/* нема святого, як Бог
наш.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Неплідна і бездітна колись Церква Христова,
радуйся сьогодні, бо від води й Духа тобі народи-
лися сини, що з вірою взивають: нема святого, як
Бог наш.

2. Голосом гучним у пустині виголошує Пред-
теча: готовьте дороги Христові й рівняйте стежки
Богові нашему, з вірою взиваючи, нема святого, як
Бог наш.

Іпакой, гл. 5:

Коли явлінням Своїм Ти все провістив, Господи, тоді солоне море зневір'я погибло і Йордан потік назад, а нас підніс Ти висотою Божественних заповітів Твоїх, Христе Боже, спаси нас за молитви Богородиці й помилуй.

Пісня 4.

Ірмос: Почув я, Господи, голос Твій,* що про нього казав Ти,* голос, що лунає в пустині,* коли прогремів Ти над водами великими,* свідкуючи про Сина свого,* він, Духом надхнений, виголосив:/* Ти Христос, — Божа мудрість і сила.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Чи бачив хто, — виголошує провідник, щоб очищали сонце, по природі найясніше! Як же мені Тебе, Сяйво слави, Образ Вічного обмити! І як я, бувши сіном, до огню приторкнуся, до Твого Божества! Бо Ти є Христос, Божа мудрість і сила.

2. Мойсей виявив острах побожний, опинившись перед Тобою, Господи; бо, як тільки визнав Тебе, коли промовив Ти з купини, в ту ж мить він закрив лицє своє. Як же я подивлюся на Тебе, або як покладу руку? Бо Ти є Христос Божа мудрість і сила.

Пісня 5.

Ірмос: Ісус, життя Начальник,* осуд Адамів іде розірвати; як Бог, він очищення не потрібує,* а грішного в Йордані обмиває,* і, в ньому знищивши ворожнечу,* вищий над усяке розуміння спокій дає.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Коли множество людей приходило, щоб хреститись у Предтечі Іоанна, він викликнув до них: непокірливі, хто нарозумив вас утікати від будучого гніву? Принесіть плоди, рівнозначні покаянню, бо Той, що стоїть тут нині, спокоєм обдаровує.

2. Будівничий і Робітник посеред землі стоїть і знає серця всіх; взявши ж у руки лопату, тік

усього світу мудро розчищає, неплідне спалює, а добropлідне життям вічним обдаровує.

Пісня 6.

Ірмос: Голос Слова, світильник Світла,* зір-
ниця Сонця Предтеча* виголошує в пустині
всім людям:/* покайтесь і наперед очистіться, бо
ось явився Христос,* що визволяє світ від
загибелі.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Народжений предвічно від Бога Отця, від
Діви нетлінної тілесно родився Христос, котрому
Предтеча не насмілюється розв'язати ременя на
нозі, визволяє земнородних від спокуси ворожої.

2. Богнем охристить Христос супротивників в
останній день, а не тих, що за Бога визнають Його,
Він відроджує Духом через воду благодатну тих,
що розуміють Його Божественну природу, і виз-
воляє від гріхів.

КОНДАК, гл. 4:

Ти явився сьогодні цілому світові, і світло Твоє
Господи, означилось на нас, що розумно славимо
Тебе Ти прийшов і явився, Світло недосяжне.

Пісня 7.

Ірмос: Побожних юнаків у вогненній печі* ві-
тер з росою й ангела прихід цілих зберіг; тому
вони серед полум'я, росою окроплені, вдячно
співали:/* Преславний Господи, Боже отців,*
Благословенний Ти.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Як на небі, стояли з страхом на Йордані
здивовані сили небесні, бачучи Боже змиливання;
бо Той, що тримає стихію водяну на висотах, сто-
яв у воді, маючи тіло, Бог отців наших.

2. Хмара і море, що в них колись єврейський
народ, визволений із неволі, хрестився, провістили
дивну тайну хрищення. Море було образом води,
а хмара — Духа Святого, що Ним освячені ми й
виголошуємо: Благословенний Ти, Господи Боже,
по віки.

Пісня 8.

Ірмос: Тайну преславну* провістила Вавило-
лонська піч, бувши зрошена,* що Іорданъ та-
кож обйме водою своею духовний огонь* і
обгорне Творця,* при тілеснім хрещенні Того,*
що Його благословляють люди* і прослав-
ляють по віки.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Відкинь страх увесь, каже Спаситель Пред-
течі, — та послухайся Мене, як Милосердного, бо
Я такий по природі; підійди до Мене, скорись Мо-
йому велінню і хрести Мене, Якого благословля-
ють люди й прославлятимуть по віки.

2. Як тільки почув Предтеча слова Владики,
простяг з трепетом руку; але ж, приторкнувшись
до Творця, промовив благаючи: освяти мене, Вла-
дико, бо Ти Бог мій, якого благословлятимуть люди
і прославлятимуть по віки.

Пісня 9.

Приспів: Величай, душе моя, Чеснішу від не-
бесних воїнств Діву Пречисту, Богородицю.

Ірмос: Не має змоги людина, недомислює навіть
і ангельським розумом* достойно прославити
Тебе Богородице;* але Ти, як Милостива, віру
прийми*. Ти бо любов божественну знаеш на-
шу;* Ти бо християнам Заступниця,* Тебе
величаемо.

Приспів: Слава Тобі, Боже наш, слава Тобі.

1. Величай, душе моя, Того, що прийшов Духом
до просвічених; співай з вірою в Бога, виго-
лошуючи: підійдіть і просвітіться нині; ось убогий
Адам благав, як згрішив, і почув його Господь, і
в струмках Іорданських його тлінного відродив.

2. Ісаїя каже: обмийтесь, очистіться, покиньте
ечинки лукаві перед Господом робити; хто жаж-
дує, до води погожої йдіть, бо кропить водою Хрис-
tos, відроджуючи тих, що до Його з вірою при-
ходять, і хрестить Духом.

Світильний:

Явився Спаситель, як благодать і істина у
струмках Іорданських, і тих, що в темряві й тіні,

просвітив, бо прийшов і з'явився Він, як Світ Недосяжний.

На »Хваліте« стихири, гл. 1:

1. Як Світ од Світла* засяяв Христос,* Спаситель наш, Бог, що явився.* Йому, люди, поклонімось.
2. Як Тебе, Христе,* ми, раби, Владику достойно вшануємо!* Ти бо всіх нас у водах відновив.
3. Христившись в Іордані, Спасе наш,* Ти води освятив,* рукою раба охрищений,* і пристрасти сцілив.
4. Велика тайна явління Твого, Чоловіколюбче, Господи, слава Тобі.

Слава і нині:

Сьогодні Христос прийшов на Іорданъ христитися,* сьогодні Іоанн Предтеча приторкається до голови Владики.* Сили небесні жахаються,* бачучи найславніше таїнство,* море побачило й побігло,* Іорданъ, бачучи, повернувся назад.* А ми, просвітившись, виголошуємо;* слава Богові, що прийшов і на землі видимий був,* і світ просвітив.

Славослов'я велике, ектенія і відпуст:

Що в Іордані зволив христитися від Іоанна за для нашого спасіння, Христос, Істинний Бог наш...

ЛІТУРГІЯ

Антифон 1.

Стих 1. Вийшов Ізраїль з Єгипту, сім'я Яковова споміж людей,* і Юдея стала святою Його.

Молитвами Богородиці, Спасе, спаси нас.

Стих 2. Чого це ти, море розступилося!*

І ти, Іордане, чого повернувся назад!

Молитвами Богородиці...

Слава і нині: Молитвами Богородиці...

Антифон 2.

Стих 1: Люблю я Господа,* бо Він почув голос мій, благання мое.

Спаси нас, Сине Божий, що в Іордані христився, — співаємо Тобі: алилуя.

Стих 2. Обняли мене пута смертельні й тіснота підземна спіткала мене,* і я Господне ім'я призвав.

Спаси нас...

Слава: Спаси нас, Сине Божий.. І нині.. Єдинородний...

Антифон 3.

Стих 1: Прославляймо Господа, бо Він Милосердний бо повіки милість Його.

ТРОПАР:

Коли в Йордані хрестився Ти, Господи,* то об'явилося поклоніння Тройці;* бо голос Отця свідчив про Тебе,* улюбленим Сином Тебе називаючи,* а Дух у вигляді голубинім* ствердив слово об'явлене.* Слава Тобі, Христе Боже, що явився і світ просвітив.

Стих: Нехай виголошує Ізраїль, що по віки милість Господня. Нехай усі виголошують і бояться Господа, бо по віки милість Його.

ТРОПАР: Коли в Йордані...

Вхідне: Благословенний Той, що приходить в Ім'я Господне. З дому Господнього ми благословляємо вас.

ТРОПАР: Коли в Йордані...

КОНДАК, гл. 4:

Ти явився сьогодні цілому світові, і світло Твоє Господи, означилось на нас, що розумно славимо Тебе Ти прийшов і явився, Світло недосяжне.

Замість Трисвятого: Усі ті, що в Христа хрестилися... Прокімен, гл. 4: Благословенний Той, що приходить в Ім'я Господне, Бог Господь, і з'явився нам.

Апостол зач. 302(2 Тим. 2,11-13. 3,4-7). Єванг. Матв. зач. 6(3,13-17). Задостойник свята — 9 пісня канону з приспівом.

Запричастний: Явилась благодать Боже, що спасає всіх людей.

Після Літургії освячення води на річці.

